

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Moraru Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Blișceac Victor Xxxxx, născut la xxxxx, originar din r-nul Xxxxx s. Xxxxx, domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 03.04.2018-07.06.2018
2. instanța de apel: 27.06.2018-11.09.2018
3. instanța de recurs: 16.11.2018 - 19.12.2018

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 07 iunie 2018, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, **Blișceac Victor Xxxxx**, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 4 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, pe un termen de 3 ani.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată i-a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani și va fi executată dacă condamnatul în perioada de probațiune nu va comite o nouă infracțiune și prin purtare exemplară va confirma încrederea acordată, totodată, obligându-l pe Blișceac V. să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Cererea înaintată de procuror privind încasarea de la Blișceac V. în folosul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 5.835 lei, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

A fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de Petraș Maria, fiind încasat din contul lui Blișceac Victor în beneficiul lui Petraș Maria suma de 100.000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Blișceac Victor la 26 decembrie 2017, la ora 18:55 minute, posedând permis de conducere pentru categoria mijlocului de transport pe care-l conducea, fiind treaz, conducând automobilul de marcă Xxxxx, cu n/î XXXXX, pe timp de noapte pe banda numărul 3 a traseului Chișinău-Ungheni (R1 E58), din direcția s. Trușeni în direcția or. Chișinău, ajungând în regiunea hotelului „Nord West”, fiind în zona de acțiune a indicatorului de avertizare nr. 1.20 din anexa nr. 3 a Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009 care stipulează, „trecere pentru pietoni- porțiunea drumului destinată pentru traversarea carosabilului de către pietoni, semnalizată ca atare prin instalarea indicatoarelor 5.50.1, 5.50.2 și/sau prin aplicarea marcajului rutier 1.14.1, 1.14.2”, indicator care conform art. 26 alin. (1) a Regulamentului circulației rutiere semnifică, „indicatoarele de avertizare atenționează participanții la trafic asupra existenței unui pericol pe drum, indicându-le și natura acestuia. Deplasarea pe acest sector de drum necesită luarea măsurilor corespunzătoare situației rutiere”, acționând contrar prevederilor art. 45 alin. (1) lit. a), b), d) a Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009M care stipulează, că „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră” și alin. (2) care stipulează „în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”. Conștientizând că se deplasează pe timp de noapte, pe tronson de drum cu vizibilitatea redusă, nu a luat în considerație starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere ce i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, precum și faptul că se află în zona trecerii pietonale, a ignorat situația rutieră, în rezultatul cărui fapt a tamponat pietonul Petraș Ion, născut la xxxxx, care traversa carosabilul de la stânga la dreapta relativ direcției de deplasare a automobilului condus de către Blișceac Victor.

În rezultatul accidentului rutier, pietonului Petraș I. i-au fost cauzate leziuni corporale periculoase pentru viață, conform raportului de expertiză judiciară nr. 201803D014, din 25 ianuarie 2018, se califică ca vătămări corporale grave, în rezultatul cărora Petraș I., a decedat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului a fost calificată *de drept* în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și anume – *încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul în procuratura mun. Chișinău, oficiul Principal, Rusu O., care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri în ce privește latura civilă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încasate din contul inculpatului Blișceac V. în contul statului a

cheltuielilor judiciare în sumă de 5.835 lei, suportate în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare.

În motivarea apelului, a indicat:

- sentința primei instanțe este neîntemeiată în partea neîncasării cheltuielilor judiciare;

- efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea sancțiunii penale celui ce a comis-o, astfel cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat;

- cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuire a lui Blișceac Victor, în sumă de 5.835 lei, urmează să fie încasate din contul acestuia

3.1. La data de 10 septembrie 2018, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru C. în a înaintat apel suplimentar, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Blișceac V. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 4 ani 6 luni, închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani. De încasat din contul inculpatului Blișceac Victor în contul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 5.835 lei.

În motivarea apelului suplimentar a indicat:

- sentința primei instanțe este neîntemeiată în partea stabilirii pedepsei penale;

- instanța de judecată și-a motivat greșit soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a dispoziției art. 90 Cod penal. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei;

- prima instanță corect și echitabil i-a stabilit lui Blișceac V. pedeapsa în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni, totodată prima instanță incorect a suspendat pedeapsa stabilită în temeiul art. 90 Cod penal;

- în afară de motivele ce au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța trebuie să dea o motivare suplimentară, din care considerente a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul pedepsei stabilite;

- prima instanță la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului Blișceac V., nu a ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate în cumul nu permit instanței stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării ei, or în cazul dat este vorba de decesul unei persoane;

- modalitatea de executare aleasă în privința inculpatului de către instanța de fond, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările grave produse;

- așa cum rezultă din textul sentinței, aceasta și-a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului menționând că, dânsul se poate corecta fără a executa real pedeapsa închisorii, ceea ce se consideră o concluzie eronată, care nu poate fi menținută;

- prima instanță nu a ținut cont de faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, în rezultatul căreia a survenit decesul unei persoane, deci cu un impact social sporit în societate;

- la adoptarea sentinței, s-a individualizat în mod neechitabil pedeapsa conform criteriilor prevăzute de art. 75 Cod penal, iar suspendarea condiționată a executării pedepsei nu este una echitabilă în raport cu fapta comisă, or iresponsabilitatea manifestată de inculpat la trafic, a generat survenirea consecințelor grave și anume decesul unei persoane;

- pedeapsa aplicată inculpatului de către prima instanță în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, de 4 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, este echitabilă în raport cu infracțiunea comisă, atâta timp cât nu va fi aplicat art. 90 Cod penal;

- consideră neîntemeiată sentința și în partea respingerii cerinței acuzării de încasare a cheltuielilor de judecată suportate de organul de urmărire penală în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală;

- luând în considerație modificările operate și regulile de aplicare corectă a normelor procedural penale, suma de 5.835 lei, constituie cheltuielile pentru expertiza judiciară din 25 ianuarie 2018, respectiv urmează a fi încasată din contul lui Blișceac Victor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2018, au fost respinse ca nefondate apelul și apelul suplimentar, declarate de către procurori și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, prima instanță la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale și în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță a stabilit lipsa circumstanțelor agravante și atenuante. Având în vedere personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, este angajat în câmpul muncii, are un copil minor la întreținere, se căiește de cele comise, a reparat prejudiciul material, succesorul victimei neavând obiecții față de acesta, dar și consecințele survenite în urma comiterii infracțiunii - decesul victimei, prima instanță a concluzionat că corectarea și resocializarea inculpatului Blișceac V., este posibilă prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare în limitele sancțiunii art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, deopotrivă cu suspendarea condiționată a executării acesteia, în temeiul art. 90 Cod penal, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, pedeapsă care este

aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire sociale și principiile morale.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță just a individualizat pedeapsa în baza art. 7, 75 Cod penal, și totodată, corect a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare, cu suspendarea executării acesteia, care este una echitabilă și proporțională infracțiunii comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii, de lipsa circumstanțelor agravante și atenuante, de personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, este angajat în câmpul muncii, are un copil minor la întreținere, se căiește de cele comise, a reparat prejudiciul material, succesul victimei neavând obiecții față de acesta, a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, astfel asigurând realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât de către inculpat, cât și din partea altor persoane, care va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova sunt apărute, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate a remarcat că, prima instanță întemeiat a respins solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul lui Blișceac Victor a cheltuielilor judiciare în legătură cu efectuarea expertizelor medico-legale.

Instanța de apel a reținut ca nefondată solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpat în beneficiul statutului a cheltuielilor judiciare legate de efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 5835 lei, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statutului.

În acest context, instanța de apel a indicat că, raportul de constatare și raportul de expertiză judiciară au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea constatării cauzei și naturii morții victimei Petraș Ion, în urma săvârșirii infracțiunii de către inculpatul Blișceac Victor, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina acuzării.

Astfel, instanța de apel a menționat că, cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare în privința victimei Petraș Ion, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statutului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatului, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat.

Reieșind din aceste circumstanțe, instanța de apel consideră oportun de a respinge cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul lui Blișceac Victor a cheltuielilor de judecată în mărime de 5835 lei. Toate aceste cheltuieli

judiciare fiind trecute în contul statului, potrivit prevederilor art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală.

Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate a remarcat că, prima instanță întemeiat a dispus admiterea integrală a acțiunii civile, dispunând încasarea din contul lui Blișceac Victor în beneficiul lui Petraș Maria suma de 100.000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea parțială a acesteia, în partea individualizării pedepsei inculpatului Blișceac V. și încasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel verificând cauza sub aspectul legalității pedepsei penale, urma să dea răspuns dacă aceasta a fost aplicată de către prima instanță în limitele prevăzute de lege, avându-se în vedere nu numai sancțiunea normei penale speciale, ci să țină cont de toate prevederile ce reglementează pedeapsa penală, individualizarea pedepsei, precum și alte criterii ce țin de tratamentul juridic penal;

- la aplicarea pedepsei inculpatului Blișceac V., pentru infracțiunea comisă, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, în speță, incorect a ajuns la concluzia stabilirii unei pedepse neprivative de libertate inculpatului, soluție preluată și menținută de instanța de apel;

- instanța de apel verificând cauza sub aspectul legalității pedepsei penale, urma să caseze sentința, deoarece prima instanță nu a dat o apreciere justă acțiunilor inculpatului, or potrivit normelor art. 61 și 75 Cod penal, în privința făptașului nu pot fi folosite alte măsuri de constrângere mai blânde, ca închisoarea;

- instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită, ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială, care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă. Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei, cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului;

- prima instanță, la stabilirea pedepsei inculpatului, în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, nu a ținut cont de faptul că, prin acțiunile sale inculpatul a lipsit de viață o persoană;

- reieșind din scopul pedepsei penale, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane, faptul că în privința lui Blișceac V. a fost aplicată o pedeapsă prea blândă, poate doar să încurajeze și să genereze comiterea pe viitor a altor infracțiuni;

- concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, sunt greșite și neconforme scopului legii penale și principiului

individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, fapt ce denotă că decizia adoptată în prezenta cauză penală, la motivarea stabilirii pedepsei contravine prevederilor art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei cu suspendare condiționată a executării ei;

- decizia instanței de apel urmează a fi casată și în partea ce ține de respingerea solicitărilor procurorului de încasare a cheltuielilor de judecată în sumă de 5835 lei de la inculpat, or această decizie contravine normelor procesual penale în vigoare.;

- art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală stipulează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, astfel soluția instanței de apel de a respinge încasarea acestor cheltuieli este neîntemeiată, or procurorul în instanța de fond a făcut dovada cheltuielilor suportate de stat la efectuarea expertizei judiciare.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Reieșind din textului recursului, procurorul invocă ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, ce stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Întru susținerea poziției sale, instanța de recurs remarcă prevederile art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, unde este prevăzut că *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

La fel, Colegiul penal reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică hotărârile adoptate numai referitor la aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei, totodată în partea respingerii solicitării de încasare a cheltuielilor de judecată în sumă de 5.835 lei de la inculpat.

Analizând temeiurile invocate pentru recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiului penal consideră, că în prezenta speța nici unul din ele nu este incident cazurilor de casare, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat

soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, totodată, decizia este motivată și sub aspectul respingerii solicitării de încasare a cheltuielilor de judecată în sumă de 5.835 lei. de la inculpat, din care considerent instanța de recurs respinge argumentul recurentului, precum că instanța de apel nu a indicat temeiurile ce au dus la respingerea apelurilor procurorilor.

În viziunea Colegiului penal, instanța de apel a motivat desfășurat hotărârea adoptată privind respingerea apelurilor procurorilor, iar decizia instanței de apel corespunde prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv alegațiile invocate de recurenți privitor la prezența temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu sânt incidente pentru desființarea hotărârii instanței de apel.

Totodată, instanța de recurs consideră că, în prezenta speță nu și-a găsit confirmarea nici temeiul pentru recurs invocat de către procuror și prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în ce privește individualizarea pedepsei, și anume prin stabilirea unei pedepse neprivative de libertate inculpatului.

Prin urmare, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs menționează că, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, iar după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special a dispozițiilor art. 90 Cod penal.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii. Pedeapsa mai

aspră, în limitele prevederilor articolului, poate fi stabilită numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului scontat.

Instanța de recurs menționează că, sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul, la momentul comiterii infracțiunii prevedea pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 4 ani, iar conform art. 16 alin. (4) Cod penal, aceasta se clasifică ca infracțiune gravă, săvârșită din imprudență.

Totodată, Colegiul penal reține că cauza penală dată a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul beneficiind de dreptul de a-i fi reduse cu o treime limitele de pedeapsă stabilite de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Conform alin. (1) art. 90 Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă,* iar aceste prevederi potrivit dispoziției alin. (4) al aceleiași norme nu se aplică în cazul persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase.

Inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă 4 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutare pedepsei aplicate vinovatului. Astfel, suspendarea condiționată, ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea ca, pe lângă stabilirea quantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

Derivând din condițiile ce vizează pedeapsa aplicată și natura infracțiunii prevăzute în alin. (1) și alin. (4) art. 90 Cod penal, se atestă faptul incidenței acestora la prezenta speță și anume că, este stabilită o pedeapsă cu închisoare pentru infracțiunea săvârșită din imprudență, ce nu depășește 7 ani și nu este una ce se atribuie la infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum nu este prezentă și nici recidiva.

La circumstanțele cauzei și persoana celui vinovat, a fost reținut de către instanțele de fond, lipsa circumstanțelor agravante și atenuante, s-a ținut cont de

personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, este angajat în câmpul muncii, are un copil minor la întreținere, se căiește de cele comise, a reparat prejudiciul material, succesorul victimei neavând obiecții față de acesta, a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată.

O altă condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal, este aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea efectivă a acesteia, ținând cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege la formarea unei astfel de convingeri. Reieșind din conținutul hotărârilor judecătorești ale instanțelor de fond, Colegiul penal consideră că acestea întemeiat au concluzionat despre posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, luând în considerație că ultimul anterior nu a fost judecat, dând posibilitate reală inculpatului să-și dovedească corectarea prin comportament exemplar și muncă cinstită, nesăvârșind o nouă infracțiune.

Mai mult ca atât, Colegiul penal atenționează asupra faptului că, careva interdicții de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal nu au fost constatate, de asemenea, instanțele de fond au ținut cont și de faptul că, prin acțiunile sale inculpatul Blișceac V. a lipsit de viață o persoană, însă la acest aspect instanța de recurs reține și faptul că, succesorul părții vătămate Petraș M. nu a atacat cu apel sentința, la fel, fiind audiat în cadrul instanței de apel a declarat că, este de acord cu soluția primei instanțe, din care rezultă că a acceptat pedeapsa aplicată inculpatului Blișceac V. în baza art. 90 Cod penal. Tot, la acest aspect Colegiul penal atestă și faptul că, inculpatul a recuperat prejudiciul material succesorului părții vătămate, fapt confirmat prin recipisa din 23 aprilie 2018 (f.d. 145 v. I), de unde rezultă că inculpatul a conștientizat fapta pe care a comis-o.

Ținând cont de toate împrejurările cauzei, având în vedere atât principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cât și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră că nu este rațională executarea pedepsei reale cu închisoarea de către inculpat, iar instanța de apel just a conchis de a menține aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune, deoarece careva interdicții la aplicarea acestei norme nu se atestă.

În altă ordine de idei, Colegiul penal consideră nefondată și cerința procurorului de a încasa din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată, ce țin de efectuarea expertizelor judiciare, în sumă de 5.835 lei.

În susținerea celor menționate supra, instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare... Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

Prin urmare, se reține că rapoartele de constatare nr. 2416 și expertiză judiciară nr. 201803D014 din 25 ianuarie 2018, au fost ordonate de către organul de urmărire

penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, astfel constituie cheltuieli ce urmează a fi achitate, conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (până la modificările din 09 februarie 2018), din contul mijloacelor bugetului de stat, ținând cont de prevederile art. 3 Cod de procedură penală, care stipulează, că în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanțelor de fond referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpat a sumei de bani menționate mai sus, cu titlu de cheltuieli suportate.

Din considerentele menționate, Colegiul penal conchide, că în cauza dată nu și-a găsit confirmarea temeiurile de recurs la care face referire recurentul și nu sânt motive de a interveni în soluția adoptată, fiindcă hotărârea instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar pedeapsa aplicată inculpatului a fost individualizată potrivit legii.

Astfel, instanța de recurs conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de procuror, acesta fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) CPP, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Blișceac Victor Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 18 ianuarie 2019.

Președinte

Timofti Vadimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie